

Titulació	Tipus	Curs
Musicologia	OB	2

Professor/a de contacte

Nom : Francesc Orts Ruiz

Correu electrònic : francesc.orts@uab.cat

Equip docent

Sergi Gonzalez Gonzalez

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Coneixements de teoria i pràctica musicals equivalents, com a mínim, a Grau Professional de conservatori. Anglès, francès i italià a nivell llegit.

Objectius

L'assignatura proposa fer conèixer a l'alumnat la història de la música i el repertori musical europeu del període comprès entre 1400 i 1600, aproximadament. Tot això atenent al fil cronològic de les diverses generacions francoflamenques, a la seva relació amb Itàlia, i a l'evolució dels estils musicals d'acord amb els gèneres vocal, instrumental, i a les músiques religiosa i profana.

Objectius

1. Obtenir una visió completa d'aquest període de la història de la música.
2. Conèixer els diferents criteris historiogràfics sobre el Renaixement i el Manierisme, amb els seus fonaments teòrics.
3. Aprendre a reconèixer els seus diferents estils, característiques estètiques i gèneres musicals.
4. Prendre consciència de la relació entre la música i els corrents artístics i de pensament d'aquest període.
5. Tenir coneixement dels trets fonamentals del sistema musical del Renaixement.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar per escrit, amb correcció, precisió i claredat argumentals i terminològiques, els coneixements adquirits, tant en l'àmbit de l'especialització com de la divulgació musicals.

2. Integrar els coneixements adquirits en l'elaboració de textos sintètics i expositius adequats a l'àmbit comunicatiu acadèmic i d'especialització.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
5. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
6. Determinar la complexitat dels processos de recepció de la música.
7. Resoldre problemes d'índole metodològica en l'àmbit de la musicologia.
8. Aplicar a la recerca musical les conceptualitzacions pròpies de la filosofia, la història, la literatura i l'antropologia.
9. Relacionar els canvis tecnològics i científics de cada època amb la creació i la recepció de la música.
10. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
11. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
12. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
13. Utilitzar el vocabulari propi de la ciència musicològica relacionat amb cada època històrica.
14. Identificar les propietats estilístiques de cada període històric.
15. Interpretar els textos teòrics més importants de cada època.
16. Identificar correctament el repertori essencial i els principals compositors de cada un dels moments històrics.
17. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
18. Definir els processos de periodització i de classificació estilística i tipologia usuals en la conceptualització històrica del fet musical.
19. Integrar les noves tendències en la creació musical a l'evolució històrica general i observar-ne la incardinació en el panorama sociopolític en què s'emmarquen.
20. Considerar la matèria de manera integral i identificar el context en el qual s'inscriuen els processos estudiats i la relació que tenen amb els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament sociohistòric.
21. Vincular els períodes de la història de la música amb els períodes de la història de l'art, a través de les semblances i les discrepàncies.
22. Establir els fenòmens de circulació de les idees en el domini musical.
23. Contextualitzar en l'entorn històric i cultural les obres musicals des d'una perspectiva crítica.
24. Identificar i ubicar críticament en la seva època històrica les diferents tipologies musicals.
25. Identificar críticament les diferents orientacions de praxi musical que els intèrprets apliquen a la música de cada època històrica.
26. Reconèixer en la praxi musical els elements de diverses cultures i de diferents èpoques històriques.
27. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
28. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
29. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
30. Valorar la fiabilitat de les fonts, seleccionar dades rellevants i contrastar la informació.
31. Identificar i reunir críticament la bibliografia bàsica que ha conformat el camp d'estudi.

Continguts

1. Renaixement i Manierisme. Conceptes, periodització i problemàtica. Característiques i context general del període.
2. La música a Anglaterra al segle XV. El Ducat de Borgonya com a focus musical.
3. Nord i sud: la importància i difusió a Europa de la polifonia francoflamenca.
4. Connexions mediterrànies: el Regne de Nàpols sota la dinastia catalanoaragonesa.

5. La música en temps dels Reis Catòlics.

6. La música francoflamenca entre 1520 i 1550.

7. Música profana entre els segles XV i XVI. Itàlia: de la frottola al madrigal. França i el desenvolupament de la chanson.

8. Música i reforma religiosa: Anglaterra i Alemanya al segle XVI. La reacció catòlica.

9. La música a la Monarquia Hispànica als regnats dels primers Àustries. Connexions amb Amèrica.

10. Música instrumental: instruments i formes instrumentals.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estudi personal	28	1,12	
Classes magistrals	35,5	1,42	
Lectura de bibliografia	16	0,64	
Tutoria	20	0,8	
Anàlisi d'obres musicals	15	0,6	

El rol del professor en aquesta assignatura, a banda de proporcionar la base teòrica i historiogràfica per al coneixement, comprensió i estudi de la música dels segles XV i XVI, consisteix a suscitar en l'alumnat la descoberta i el coneixement crític del repertori musical d'aquella època mitjançant l'audició comentada i anàlisi d'obres.

La programació d'aquesta assignatura obeeix a les convencions internacionals sobre les que la comunitat científica estructura els àmbits i els límits de les respectives èpoques de la història de la música europea occidental.

L'alumnat es corresponsabilitzarà del seu procés d'aprenentatge cercant la informació complementària que sigui escaient preferentment als manuals, llibres i articles ressenyats a la bibliografia.

L'alumnat disposarà d'un complet Campus Virtual amb materials de classe, bibliografies i enllaços a llistes de reproducció de material audiovisual.

Les classes es complementen amb l'anàlisi i comentari de textos i imatges rellevants sobre l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tercera evidència (treball escrit)	30%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Primera evidència (continguts teòrics)	30%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31
Participació i motivació a classe	10%	6	0,24	1, 2, 3, 27, 28, 29
Segona evidència (anàlisi de textos i audicions)	30%	4,5	0,18	3, 4, 5, 6, 8, 10, 11

Es proposa un sistema d'avaluació continuada on es valoraran ponderadament les següents activitats formatives:

- Una primera evidència teòrica-pràctica (30% de la nota final).
- Una segona evidència que consistirà en la redacció d'un treball escrit (30% de la nota final).
- Una tercera evidència teòrica-pràctica (30% de la nota final).
- Participació i motivació a classe (10% de la nota final).

Aclariments a l'avaluació continuada

- La nota de les evidències teòric-pràctiques ha de ser com a mínim cinc (5). En cas que aquesta sigui inferior a cinc en primera convocatòria, caldrà reavaluar els continguts suspesos a l'examen de recuperació.
- En cap cas es podrà aprovar l'assignatura amb aquestes dues evidències suspeses.
- El dia i l'hora de la revisió dels exàmens seran comunicats a través del calendari del Campus Virtual de l'assignatura.
- A les proves de recuperació es reavaluaran únicament les evidències suspeses.
- La qualificació del treball escrit no serà recuperable.
- No s'acceptaran treballs o exercicis extraordinaris per a compensar el suspens o la no realització de les activitats proposades en el temps i la forma establerts.
- Tampoc es realitzaran exàmens individuals fora del dia i l'hora establerts per al conjunt del grup-classe, llevat de casos de força major degudament justificats.
- L'estudiant rebrà la qualificació de "no avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30 % de les activitats d'avaluació.
- Estudiants d'intercanvi: els estudiants d'intercanvi que demanin avançar un examen han de presentar al professor un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Avaluació única

S'informarà al Campus Virtual.

Les proves i els percentatges seran:

- Part teòrica. Preguntes de diversa tipologia: 50%

- Part pràctica:

Anàlisi d'audicions: 25%

Comentari de text: 25%

Plagi i pràctiques fraudulent

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació (plagi o altres pràctiques fraudulent), es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació i es perdrà el dret a la reavaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Ús de la intel·ligència artificial

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes eines han influït en el procés i en el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i comportarà que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Abraham, Gerald, i Hugues, Dom Anselm. (eds.). *The New Oxford History of Music*. Londres: Oxford University Press, 1960. Vol. III: *Ars Nova and The Renaissance, 1300-1540*. Vol. IV: *The Age of Humanism, 1540-1630*.

Atlas, Allan W. *Renaissance Music. Music in Western Europe, 1400-1600*. London: Norton & Company, 1998. (Traducció castellana: *La música del Renacimiento*. Madrid: Akal, 2009).

_____. *Music at the Aragonese Court of Naples*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

_____. *Antología de la música del Renacimiento: la música en la Europa occidental, 1400-1600*. Madrid: Akal, 2002.

Briscoe, James R., (ed). *New Historical Anthology of Music by Women*. Bloomington: Indiana University Press, 2004.

Brown, Howard Mayer. *Music in the Renaissance*. New Jersey: Englewood, 1976.

Busse Berger, Anna Maria, i Rodin, Jeese (eds.). *The Cambridge History of Fifteenth Century Music*. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.

Fenlon, Iain (ed.). *The Renaissance: From the 1470s to the End of the 16th Century*. New Jersey: Prentice Hall, 1989.

Freedman, Richard. *La música en el Renacimiento*. Madrid: Akal, 2018.

Gallico, Claudio. *La época del Humanismo y del Renacimiento*. Madrid: Turner, 1986.

Gregori, Josep Maria. "Renaixement i Manierisme". A *Història Crítica de la Música Catalana*, coordinat per Francesc Bonastre, 53-130. Cerdanyola del Vallès: Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona, 2010.

Gómez Muntané, Maricarmen (ed.). *Historia de la música en España e Hispanoamérica*. Volumen 2: *De los Reyes Católicos a Felipe II*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2012.

Haar, James, (ed.). *European Music 1520 - 1640*. Woodbridge: Bodley Press, 2006.

Knighton, Tess, i Fallows, David, (ed.). *Companion to Medieval & Renaissance Music*. Londres: Dent, 1992.

Knighton, Tess. *Música y músicos en la Corte de Fernando el Católico, 1474-1516*. Zaragoza: Institución Fernando el Católico, 2002.

Kreitner, Kenneth (ed.). *Renaissance Music*. Farnham: Ashgate, 2011.

Perkins, Leeman. *Music in the Age of the Renaissance*. New York: Norton, 1999.

Reese, Gustave. *Music in the Renaissance*. Londres: Dent, 1959. (Traducció castellana: *La música en el Renacimiento*. Madrid: Alianza Editorial, 1988).

Strohm, Reinhard. *The Rise of European Music 1380 - 1500*. Cambridge University Press, 2005.

Taruskin, Richard. *Music from the Earliest Notations to the Sixteenth Century*. Oxford History of Western Music, Oxford University Press, 2009.

Programari

No és necessari cap programari específic per a cursar aquesta assignatura.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt